

T.B.M.M.**CUMHURİYET HALK PARTİSİ**
Grup Başkanlığı

Tarih : 27.11.2018

Sayı : 488

101567

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Birleşmiş Milletler Engelli Hakları Sözleşmesi'ne göre engelli; *"Diğer bireylerle eşit koşullar altında topluma tam ve etkin bir şekilde katılımlarının önünde engel teşkil eden uzun süreli fiziksel, zihinsel, düşünsel ya da algısal bozukluğu bulunan kişilerdir."* Yani engellilik, bireyin mevcut sağlık durumuyla çevresel, fiziksel ve toplumsal koşullarının etkileşimi sonucu ortaya çıkan bir durum olarak tanımlanmıştır. Bu tanım da engelliler ile ilgili olarak geliştirilecek politikaların geniş kapsamlı, farkındalık ve duyarlılık yaratacak fiili uygulamalarla desteklenmesi gerektiğini ortaya koymaktadır. Dünyada da bu nedenle engellilik konusu evrensel normlara oturtulmuş, demokratik ve sosyal devletler bu alanda önemli sorumluluklar yüklenmiştir. Nitekim 1982 Anayasası'nın 50 ve 61'inci maddelerinde de engelliler, küçükler ve kadınların korunmasını sağlayacak tedbirler alınması devlete bir ödev olarak yüklenmiştir.

Bu sorumluluğun gereği olarak, devletler engelli bireylerin hayatın her alanında yaşadığı sorun ve sıkıntıların giderilmesine yönelik yasal düzenlemeleri yapmakla kalmayıp, bu düzenlemelerin fiili olarak uygulanmasının da takipçisi olmalıdır

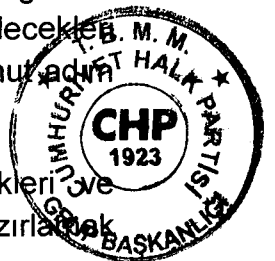
Ülkemizde engelli bireylerin eğitim, sağlık, bakım, rehabilitasyon gibi temel sorunlarının temelinde sosyal dışlanma yatmaktadır. Sosyal dışlanmanın çözümlenmesinin en etkin yolu ise engelli bireylerin çalışma yaşamına dahil edilmesidir. Bu sayede engelli bireyler için istihdam sağlanmış olacak, engelli bireylerin çalışma yaşamına katılması ile toplumsal bilinç ve farkındalık yükselecektir. Bu da engelli bireylere acıma ve yardım temelli yaklaşan çağ dışı anlayışın ortadan kaldırılmasını sağlayacaktır.

Türkiye, engellilerle ilgili olarak, Birleşmiş Milletlerin "Engellilerin Haklarına İlişkin Sözleşmesi"ni imzalamış, 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanunu 2005 yılında çıkarmıştır. 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 53'üncü maddesi ile; *"Kurum ve kuruluşlar bu Kanuna göre çalıştırdıkları personele ait kadrolarda %3 oranında engelli çalıştırmak zorundadır."* hükmünün yanında, 4857 sayılı İş Kanunu'nun 30.maddesine göre de; *"İşverenler, elli veya daha fazla işçi çalıştırdıkları özel sektör işyerlerinde yüzde üç engelli, kamu işyerlerinde ise yüzde dört engelli ve yüzde iki eski hükümlü işçiyimeslek, beden ve ruhi durumlarına uygun işlerde çalıştırmakla yükümlüdürler..."* hükmü düzenlenmiştir.

Mevcut yasal yükümlülüklerin ve engelli istihdamının artırılmasının konuşulması gereken bu çağda, Türkiye, ne yazık ki yasaya karşı hile sayılabilecek yol ve yöntemlere, engellilerin çalışma yaşamına dahil edilmemesini tartışmaktadır.

Bunun yanında ülkemizde, henüz engellileri de gözetilen sistemli bir iş analizi ve meslek tanımlaması çalışması yapılmamıştır. Engellilerin, sahip oldukları engelden kaynaklanan özellikleri ve nitelikleri de dikkate alınarak, hangi işlerde çalışabilecekleri konusunda bir araştırma yapılması engelli istihdamına ilişkin atılacak en somut adım olacaktır.

Her bireyi olduğu gibi, engelli bireyleri de iş yaşamının özellikleri ve gereksinimleri doğrultusunda eğitmek, özellik kazandırmak ve iş yaşamına hazırlamak gerekir.

Engelli istihdamını genel işsizlik sorununun bir parçası olarak görüp değerlendirmek yerine,kendine özgü bir sorun olarak görmek ve çalışma hayatında buna uygun çözümler üretmek gerekir.Doğru çözümlerin tespit edilmesinin yolu da somut durumu rakam ve istatistiklerle ortaya koymaktan geçmektedir.

Üretken ve yaratıcı çalışma, insanca ve onurlu bir yaşam sürdürebilmenin ön koşuludur. Bu nedenle engelli bireyin topluma uyumunda,toplumla bütünleşmesinde bir işe sahip olması büyük önem taşır.

Yukarıda açıklanan nedenlerle ülkemizdeki engellilerin çalışma yaşamına katılımları, istihdamındaki kota uygulamaları ile buna dair yaptırımların yeterliliği ve engelli bireylerin istihdamda yaşadıkları sorunlar ile bu sorunları ortadan kaldırması, toplumsal duyarlılığın geliştirilmesi ve farkındalık yaratılması için alınacak tedbirlerle, yapılacak yasal düzenlemelerin tespit edilmesi amacıyla Anayasa'nın 98. ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104. ve 105. Maddeleri gereğince meclis araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

2 Ömer Fethi Göser
Niğde

Ünal DEMİRTAŞ

Zonguldak Milletvekili

KADİM DURMAZ
Tokat Milletvekili
İdare Amiri

4 Karim Arslan
Denizli

Bircan Köksal
Alanya Milletvekili
Biyik

6 Jerkan Topal
Hafız Mu

8 Kemal ZEYBEK

SİBEL ÖZDEMİR
Kırıkkale

Bayram Yılmazkaya
Gaziantep

Samir

10 Cevat ARIK
Kayseri Mv.

Arda ÖZEL 14/11/2015
Antalya Mv.

İbrahim Korkmaz
Gaziantep

